

1. Identificació i descripció del procediment

El tractament del limfoedema instaurat consta de dues fases, una fase intensiva i una fase de manteniment. La fase intensiva, anomenada teràpia descongectiva de limfoedema o teràpia física complexa consisteix en l'aplicació d'una tècnica especial de massatge denominat drenatge limfàtic manual, seguit o no d'un massatge pneumàtic (pressoteràpia) i embenat del membre afectat amb un material de baixa elasticitat. Cada sessió de tractament dura entre 1 i 2 hores, i es requereixen entre 10 i 20 sessions consecutives per a obtenir els resultats esperats.

És molt important la col·laboració del pacient. Ha de conservar l'embenat fins al següent dia de tractament, fer una taula d'exercicis i observar minuciosament les mesures higièniques, amb especial èmfasi en la higiene de la pell.

Per a previndre complicacions que poden ocórrer en el transcurs del tractament, la indicació correcta del procediment ha de fer-la i supervisar-la un metge especialista en rehabilitació, que tindrà en compte les contraindicacions absolutes i relatives del tractament.

El tractament de manteniment consisteix en l'aplicació d'una peça de roba de compressió, mànega amb guant o sense en membre superior, calça o pantis en membre inferior, que pot ser estàndard o a mesura, però l'adaptació correcta del qual és fonamental perquè siga eficaç i per a la comoditat del pacient. Ha de tindre el grau de compressió correcta, s'ha de portar només durant el dia, de forma continuada tots els dies, i fer amb ella els exercicis prescrits.

2. Objectiu del procediment

La teràpia descongectiva de limfoedema busca reduir el volum del membre afectat, reblanir la pell i els teixits blans i evitar les complicacions cutànies del limfoedema crònic, per mitjà de l'estimulació de la circulació limfàtica i la creació de vies alternatives d'eliminació de la limfa.

La fase de manteniment té com a objectiu evitar la reaparició dels símptomes i complicacions després de la reducció del volum.

3. Beneficis que s'esperen aconseguir

La primera fase reduïx el volum del membre, la sensació de pesadesa i tensió que ocasiona, i també millora la textura dels teixits i les complicacions cutànies del limfoedema.

La fase de manteniment intenta conservar els resultats del tractament i evitar la progressió d'esta afecció, minimitzant els riscos de complicacions.

4. Alternatives raonables al procediment

Encara que el limfoedema pot tractar-se només amb calça o mànega elàstica, amb medicaments o pressoteràpia, la teràpia física de descongectió pareix el mètode terapèutic més acceptat i el més eficaç. En els casos lleus o en què estiga contraindicada la fase intensiva, es pot optar per aplicar la peça de roba de compressió, previndre complicacions i observar l'evolució. L'alternativa farmacològica no ha demostrat ser eficaç per si mateixa, encara que pot ser d'ajuda combinada amb el tractament.

5. Conseqüències previsibles si es fa

És d'esperar la reducció de la unflor del seu membre i una millora dels símptomes. Mentre dura el tractament, és freqüent que els pacients es queixen de les molèsties ocasionades per l'embenat: fregades en la pell, sensació d'opressió, pèrdua de mobilitat i, per tant, de funcionalitat, inclús dolor i formiguejos. Tot això desapareix quan acaba el tractament.

6. Conseqüències previsibles si no es fa

Si no es tracta, el limfoedema establert pot agreujar-se, i produir un augment de volum, enduriment local o estés i establir en alguns casos un limfoedema massiu, amb enduriment de la pell i els teixits blans (elefantiasi) i possibles complicacions cutànies. El gran volum d'un membre pot comportar també alteracions a nivell articular, i és causa tot això de discapacitat.

A més, el risc d'infecció aguda del membre limfoedematós quan no se seguixen les mesures preventives d'atenció de la pell, pot ser elevat en alguns casos, i complicar encara més la situació del pacient.

Teràpia física desconggestiva en el tractament del limfoedema

7. Riscos freqüents

A pesar de l'adequada elecció de la tècnica i de la correcta realització, poden presentar-se efectes indesitjables específics del procediment.

- Riscos poc greus i freqüents: fregades en la pell, molèsties amb els embenats, augment d'edema en altres territoris, descompensació de la pressió arterial.

8. Riscos poc freqüents i greus:

- Rigidesa articular i lesions nervioses perifèriques, per excessiva pressió dels embenats i exagerada complimentació dels pacients. Generalment, desapareixen en retirar l'embenat.

9. Riscos en funció de la situació clínica del pacient.

- Descompensació cardiovascular pot ocórrer en pacients d'edat, amb patologia cardiovascular, insuficiència renal o hepàtica prèvies.
- Disseminació de la malaltia, en casos d'infecció o malaltia tumoral activa.
- Embolisme en cas de trombosi venosa profunda.

La majoria d'estos riscos es minimitzen amb un minucios examen mèdic previ al tractament i en cas de dubte o sospita de complicacions afegides, per mitjà de la pertinent sol·licitud de proves complementàries i interconsulta a altres especialistes.

Declaració de consentiment

Nom i cognoms .....
Edat .....
Domicili .....
DNI ..... SIP .....

Nom i cognoms .....
Edat .....
Domicili .....
En qualitat de (representant legal, familiar o acostat del/de la pacient) .....
....., amb DNI .....

Declare:

Que el/la doctor/a ..... m'ha explicat que és convenient/necessari, en la meua situació, la realització de .....
i que he comprés adequadament la informació que m'ha donat.

En ..... a ..... d ..... de 2 .....

Firmat: ..... DNI .....

Firmat: Dr/a ..... DNI .....

Col·legiat .....

Revocació del consentiment

Revoque el consentiment donat en data ..... d ..... de 2 ....., i no vull prosseguir el tractament, que considere finalitzat.

En ..... a ..... d ..... de 2 .....

Firmat: el/la metge/essa

Firmat: el/la pacient

Col·legiat .....

